

Informacja o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004 – 2016

Główny Urząd Statystyczny jak co roku prezentuje szacunek liczby mieszkańców Polski przebywających czasowo za granicą (tzw. zasoby imigracyjne Polaków w innych krajach). Pierwszy szacunek uwzględniający lata 2004-2006 został opublikowany w październiku 2007r., następne – w kolejnych latach 2008-2015.

Szacunki emigracji opracowane przez GUS przedstawiają liczbę emigrantów z Polski przebywających czasowo za granicą – według stanu w końcu każdego roku (w okresie 2004 – 2016). Dane te nie są zatem strumieniami migracji, czyli liczbą wyjazdów w poszczególnych latach, i nie można ich sumować.

Dane za lata 2007 – 2016 dotyczą osób przebywających czasowo za granicą powyżej 3 miesięcy, natomiast dane do 2006 r. obejmują osoby przebywające czasowo powyżej 2 miesięcy. Warto nadmienić, że różnice wyników tych badań, wynikające ze zmiany kryterium okresu nieobecności są jednak bardzo niewielkie i dane te mogą być porównywane w czasie. Przez osoby przebywające czasowo za granicą należy rozumieć również takie osoby, które przebywają poza krajem często nawet przez wiele lat, ale nie dokonały wymeldowania z pobytu stałego w Polsce w związku z wyjazdem na stałe za granicę. Wyniki szacunków z założenia nie obejmują emigracji sezonowych Polaków, które z uwagi na czas ich trwania – najczęściej do trzech miesięcy – w większości krajów Wspólnoty podlegają uproszczonym procedurom formalno-prawnym lub w ogóle nie są rejestrowane.

Podobnie jak w poprzednich latach, prezentowane poniżej zestawienie zawiera szacunkowe dane według kierunku emigracji - krajów „starej UE-15” (poza Luksemburgiem) oraz spośród krajów, które wstąpiły do Unii Europejskiej w 2004 roku – Cypru i Czech. Z krajów nie będących członkami UE pokazano Norwegię (kraj należący do Europejskiego Obszaru Gospodarczego - EEA), która stała się ważnym kierunkiem polskiej emigracji.

Zgodnie z wynikami opracowanego szacunku, w końcu 2016 roku poza granicami Polski przebywało czasowo około 2515 tys. mieszkańców naszego kraju, tj. o 118 tys. (4,7%) więcej niż w 2015 roku. W Europie w 2016 r. przebywało około 2214 tys. osób, przy czym zdecydowana większość – około 2096 tys. – w krajach członkowskich UE. Liczba ta zwiększyła się o 113 tys. w stosunku do 2015 roku. Spośród krajów UE, najwięcej polskich emigrantów przebywało w Wielkiej Brytanii (788 tys.), Niemczech (687 tys.), Holandii (116 tys.) oraz w Irlandii (112 tys.). W 2016 r. odnotowano znaczący wzrost liczby Polaków przebywających w Wielkiej Brytanii oraz w Niemczech, czyli w głównych krajach docelowych emigracji z Polski w ostatnich latach. W przypadku Wielkiej Brytanii w porównaniu do 2015r. odnotowano wzrost o 68 tys. (9,4 %), z kolei w Niemczech liczba przebywających Polaków zwiększyła się o 32 tys. (ok. 5%). Wzrost liczby przebywających czasowo Polaków

zaobserwowano również w innych krajach UE - Austrii, Belgii, Danii, Holandii, Irlandii i Szwecji. Niewielki spadek liczby emigrantów z Polski w stosunku do roku poprzedniego odnotowano natomiast w Hiszpanii i Włoszech. Jednocześnie nastąpił dalszy wzrost liczby osób, zameldowanych na stałe w Polsce, a przebywających przez okres powyżej 3 miesięcy w krajach europejskich nienależących do UE - najczęściej w Norwegii, gdzie w 2016r. przebywało 85 tys. Polaków.

Tabl. 1. Szacunek emigracji z Polski na pobyt czasowy w latach 2004-2016^a
(liczba osób przebywających za granicą w końcu roku)

Kraj przebywania	Liczba emigrantów w tys.								
	2004	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ogółem	1 000	1 450	2 000	2 060	2130	2 196	2 320	2 397	2 515
W tym Europa Unia Europejska (28 krajów)^b	770	1 200	1 685	1 754	1816	1 891	2013	2098	2 214
w tym:									
Austria	15	25	29	25	28	31	34	36	39
Belgia	13	21	45	47	48	49	49	52	54
Cypr	.	.	3	3	2	1	1	1	1
Czechy	.	.	7	7	8	8	9	9	9
Dania	.	.	19	21	23	25	28	30	32
Finlandia	0,4	0,7	3	2	2	3	3	3	3
Francja	30	44	60	62	63	63	63	64	64
Grecja	13	17	16	15	14	12	9	8	8
Hiszpania	26	37	48	40	37	34	32	30	29
Holandia	23	43	92	95	97	103	109	112	116
Irlandia	15	76	133	120	118	115	113	111	112
Niemcy	385	430	440	470	500	560	614	655	687
Portugalia	0,5	0,6	1	1	1	1	1	1	1
Szwecja	11	17	33	36	38	40	43	46	49
Wielka Brytania	150	340	580	625	637	642	685	720	788
Włochy	59	70	92	94	97	96	96	94	93
Kraje spoza Unii Europejskiej	20	30	78	84	96	102	112	115	118
w tym:									
Norwegia	.	.	50	56	65	71	79	84	85

^a Dane dotyczą liczby osób przebywających za granicą czasowo: dla lat 2004-2005 – powyżej 2 miesięcy, dla lat 2010-2016 – powyżej 3 miesięcy.

^b Dla lat 2004-2005 25 krajów, dla lat 2010-2012 27 krajów.

Szacuje się, że około 80% czasowych emigrantów z Polski przebywa za granicą co najmniej 12 miesięcy; osoby te zaliczane są do emigrantów długookresowych.

Należy zaznaczyć, że wyniki szacunku opracowanego przez GUS pokazują przede wszystkim trend oraz kierunki wyjazdów Polaków i nie powinny być traktowane jako „twarde” dane, a jako wartości przybliżone. Szacunek jest utrudniony ze względu na różne systemy ewidencjonowania przepływów migracyjnych istniejące w poszczególnych krajach, oraz różną dostępność danych o migracjach. Dane krajów przyjmujących, prezentujące liczbę Polaków lub osób urodzonych w Polsce obejmują również te osoby, które wyemigrowały z Polski na stałe i nie są objęte powyższym szacunkiem. Poza tym, poszczególne kraje przy opracowywaniu statystyk dotyczących migracji często uwzględniają różne okresy przebywania jako kryterium zaliczania osoby do imigrantów. Wiele z nich stosuje kryterium 1 roku i nie prowadzi lub nie publikuje statystyk migracji krótkookresowych. Analizę utrudnia również fakt, że część Polaków ma podwójne obywatelstwo, wobec czego osoba, która ma obywatelstwo polskie i kraju przyjmującego nie jest traktowana w tym kraju jako obywatel polski. Pewnym utrudnieniem przy szacowaniu danych dla poszczególnych krajów jest też dość częsta sytuacja, w której osoby po opuszczeniu Polski zmieniają kraj przebywania, wyjeżdżając np. z Wielkiej Brytanii do Norwegii lub innego kraju – bardziej atrakcyjnego pod względem łatwości znalezienia pracy, oferowanych wynagrodzeń czy dostępu do szerszych świadczeń społecznych.

Wobec tego, że uzyskanie danych o rzeczywistej skali migracji z konkretnego badania lub rejestru jest niezwykle trudne, racjonalnym rozwiązaniem jest połączenie dostępnych źródeł, zarówno krajowych, jak i zagranicznych i na tej podstawie wykonanie odpowiednich szacunków. To podejście jest obecnie stosowane w polskiej statystyce migracyjnej, przy uwzględnieniu całej złożoności zjawiska migracji, wynikającej m.in. z różnych systemów ewidencjonowania migrantów. Podstawą szacunków do 2008 r. były wyniki powszechnego spisu ludności 2002 (w maju 2002 r. przebywało za granicą 786 tys. mieszkańców Polski, z czego ponad 626 tys. przez okres co najmniej 12-tu miesięcy). Dane te były aktualizowane przy wykorzystaniu krajowych i zagranicznych źródeł danych statystycznych i administracyjnych. Opracowane szacunki były prezentowane w informacjach o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski publikowanych w poprzednich latach¹. Z kolei podstawą szacunków dla lat 2011 – 2014 i korekty danych za 2009 i 2010 rok był ostatni spis ludności przeprowadzony w 2011r. oraz zagraniczne źródła danych. Uwzględniane są również wyniki badań statystycznych GUS opartych na źródłach administracyjnych (obejmujących osoby, które zgłosiły wyjazd czasowy za granicę w ewidencji gminy) oraz badań reprezentacyjnych prowadzonych poprzez gospodarstwa domowe.

---

¹ <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosc/informacja-o-rozmiarach-i-kierunkach-emigracji-z-polski-w-latach-20042013,2,7.html#archive> (archiwum).

Opracowanie:

Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy

Zofia Kostrzewa – naczelnik wydziału
oraz Dorota Szaltys – zastępca dyrektora Departamentu
tel.6083121

Rozpowszechnienie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk e-mail:
rzecznik@stat.gov.pl